

»SLOVENE« velja
po pošti na vse strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej, K 100.—
za pol leta " " " 55.—
za četrt leta " " " 30.—
za en mesec " " " 10.—
Za tuzemstvo celoletno K 140.—

== Sobotna izdaja: ==
za celo leto " " " K 20.—
za tuzemstvo " " " 25.—

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostopna petlitra (39 mm
širina in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat " " " po K 3.—
uradni razglas, poslana
ltd. " " " po K 3-50.
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 50/6 mm K 10.
Izhaja vsak dan izvenredno po-
nedeljek in dan po prazniku,
ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava, št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 23.511, bosn.-herc. 7583.

Parlament je zmagal.

V teku zadnjih mesecev sta se izkristalizirali v jugoslovanskem političnem življenju dve bojni skupini. Na eni strani je liberalno-socialistična koalicija zastopala stališče oboroženega absolutizma in vlado brez parlamenta, na drugi strani so stranke, ki tvorijo Parlamentarno zajednico, neprestano zahtevale, da naj ima odločilno moč v državi parlament. Te dve skupini sta v sredo stopili na borišče in demokrati so bili gotovi, da bodo zadali parlamentu in vladi smrten udarec. Sabotirali so parlament; samo par njihovih poslancev je prišlo po dnevnic, a pri glasovanju so se odstranili. In socialisti so tudi čakali pred vratmi parlamenta na vest, da zbornica ni sklepna. Prišlo je drugače. V zbornici je bilo navzočih 147 poslancev, kvorum je dosežen, večina in sklepčnost je zagotovljena. Vsa zavijanja in vse strupene opazke demokratov, ki so se v zadnjem hipu »domislili«, da je treba za kvorum 149 poslancev, ne spremene na tem dejstvu nič. Uradno ugotovljenih dejstev ni mogoče omajati z izmišljotinami in sumničavi in parlament se ne bo dal terorizirati od »demokratskega« časopisja.

Pač nam pa silno mnogo pove dejstvo, da se demokratije in naši socialni demokratije niso udeležili parlamentarnega zasedanja in da so skušali ubiti parlament. To pomeni, da je klic po volitvah, ki ga dvigajo »demokratije« v zadnjih tednih ob vseh prilikah, navaden humbug! Če »demokratije« hočejo volitve, naj pridejo v parlament in naj sprejmejo res demokratičen volilni zakon! Nočejo volitev, zato so ostali s soprogramom Kristanom doma.

Pokazalo se je tudi, da v valutnem vprašanju vodijo demokrati politiko stranke in ne države. Danes piše še »Slov. Narod«, da je bila zahteva demokratov, da se to vprašanje predloži v sklepanje parlamentu, ki bo določil relacijo med krono in dinarjem. In isti parlament, ki naj bi rešil to kočljivo in pereče vprašanje, so hoteli demokrati ubiti! Bolj žarke luči niso mogli spustiti v tmine svoje neodkriti duše!

Parlamentarna misel je zmagala, absolutisti so poparjeni in vidijo, da kopnijo vrste njihovih pristašev. S svojim ravnanjem so dali strašno izpričevalo sebi in nam dragoceno in ostro orožje v roke. Volitve so jim humbug; valutno vprašanje izrabljajo v agitačne svrhe, potem ko so ga sami zavozili, in zavirajo njegovo rešitev; pred davkom na vojne dobičke trepečejo. Samo eno jim je mar: Vlatati hočejo za vsako ceno, brez ljudstva in proti ljudstvu. V tem slepem in strastnem vladohlepu so pozabili na državo, na jadransko vpraša-

nje, sabotirali so parlament, ker so mislili nase. To je bil njihov poraz in zmaga parlamentarne misli, to bo njihov poraz tudi v bodočnosti.

Politika v znamenju načelne revščine.

Takoj po prevratu se je polastila naših liberalcev in socialnih demokratov brezmejna domisljivost. Prepričani so bili, da se bosta JDS in JSDS tako razširili, da za VLS sploh ne bo več prostora. Dejstvo, da so naši somišljeniki pred prevratom držali disciplino in da so iskreno držali enotno fronto celega naroda v boju za ujedinjenje, so razlagali otročjenavno kot sploh vsak političen pojav. Ker so jih naši ljudje na nadstrankarskih shodih mirno poslušali, tudi kadar so klatili neumnosti, so razumeli tako, da so se že prelevili v njihove pristaše.

Ker niso mogli ljudi zbrati okoli svojega prapora z veliko politično mislijo, z modernim programom, so se lotili lažje poti razbijanja in razdvajanja. Ker je VLS še za časa Šustersičevega intrigiranja s stanovsko Kmetijsko stranko kljub nevarnemu položaju odločno odklonila stanovski boj kot politično vodilo in se je izrekla za načelno politično stranko našega malega človeka, so liberalci, ki so kljub neprestanemu zabavljanju proti dr. Šustersiču mali-kovalsko oboževali njegovo politično sposobnost, takoj poskusili izkoristiti njegovo misel in razbiti kmetijske vrste s Samostojno kmetijsko stranko.

Ljudje, ki so doslej še pri vsakih volitvah organizirali svoje kapitaliste po deželi v stranki »neodvisnih kmetov« in s hinavsko frazo »kmet kmeta« lovili kaline na svoje liberalne limanice, ljudje, ki v narodno predstavništvo niso kljub pretiranemu številu svojih mandatov poslali nobenega kmeta, celo nobenega kmetijskega kapitalista ne, so ob prvih zvokih o bodočih volitvah začeli zopet s frazo »kmet kmeta« vabiti kmetijsko ljudstvo v liberalno samostojno kmetijsko stranko. Bivši poslanec France Demšar je dosegel dvomljivo čast, da je obvisel na teh limanicah, nekateri naši kmetje so v začetku gledali, kaj bo, danes že lahko rečemo, da se drže teh limanic skoraj samo tisti, ki so jih nastavliali.

Za bodoče občinske volitve so hoteli liberalci razbiti našo mogočno množico v različne stanovske skupine uradnikov, železničarjev, obrtnikov, hišnih posestnikov itd., samo da bi izostal vtis močne načelne skupine.

Socialni demokratije so napravili na

videz še nevarnejši napad. Navalili so na enotnost naše kmetijske vasi. Ljudje, ki so smatrali v svoji načelni neresnosti za politično pravilo, da sedejo kot delavski zastopniki k mizi skupno z najhujšimi kapitalisti in tvorijo skupno vlado s sedmimi zastopniki bank, so iznašli naenkrat, da kmetijski bajtari, kajžarji, gostači in delavci ne morejo biti v isti stranki z našimi srednjimi kmeti, dasi je vnaprej jasno, da tvorijo v tej stranki pretežno večino in torej lahko vedno odločujejo.

VLS se teh napadov ni ustrašila. V trdni zavesti, da bodo njena vzvišena načela zmagala nad breznačelnostjo, je z zanimanjem opazovala, ko so voditelji liberalcev in socialistov sistematično vničevali vsak smisel za politično načelnost med ljudstvom in sami sedeli v bratski edinstvi ob polni skledi leče v Belgradu, za katero so izdali zadnje ostanke svojih načel. V vodstvih obeh strank ni bilo nikake moralne sile več, to je bilo jasno, šlo je samo še za to, se bo li pojavila vest v kakem drugem kotu njihovih strank, vsaj skromno, ker toliko vere nismo imeli vanje, da bi bili računali z resnim odporom.

V liberalni stranki se je oglasil otožno zadnji načelni strankar dr. Iv. Tavčar, ki mora sicer doživljati, da njegova načela, za katera je delal celo življenje, ob živem telesu postajajo zastarela šara, da se njegova mladina norčuje iz nje, ki pa vendar ima svoja načela in svojo smer, dočim ta mladina jadra po politični gladini brez vsakih načel, brez ciljev in cest. — V socialnodemokratski stranki se je vzbudila vest, — njeni predstavniki so komunisti, ki so obsodili Kristanovo uvaževanje praktičnih razmer in njegovo poburzoavanje. Ti so sli in so ustanovili lastno stranko, da ne bi utonili v gnoju breznačelnosti.

V naši stranki se je izkazala načelna vzgoja in izobrazba dolgih let. Plevel, ki ga je zanesla vojna doba med njo, je odstranjen. Nobena demagoška fraza ne bo več premotila naših zavednih vrst. Liberalno in socialistično cepljenje in njihova breznačelnost je uničila nji lastni politični organizaciji. Krasna slika njihovega pogorišča je bil nedeljski shod ljubljanske JDS in to pogorišče je videl Pribeževič, ki je prišel gledat triumf svoje politične tvorbe.

Dr. Tavčar, ki se je iz predsednika JDS razvil v njeno politično vest, je odkrito priznal v svojih premišljevanjih o tem shodu tri bridke resnice: prvič, da je bila edina misel tega shoda ujedinjenje; drugič, da je po g. Pribeževiču skupaj stlačena belgrajska alijansa nekako breme, ki vsaj pri nas na Slovenskem z največjo težo tiči na ramenih obeh strank in da je le težko

verjeti, da bi se dala taka bremena dalje časa za sabo vleči; tretjič, da je Pribeževič hud absolutist v JDS, da dela najtežje ukrepe brez sklepa stranke in da vzdržuje o takih stvareh škodljivo tajnost, kar seveda popolnoma odgovarja demokratičnemu principu JDS.

Kljub vsemu temu imata stranki JDS in JSDS žalostno drznost, da si prva domišljuje, da se bo organizirala brez načel in brez programa, in druga, da bodo mali kmetovalci, kajžarji, bajtari in gostači po deželi zapustili svojo močno, načelno Kmetijsko zvezo in vstopali v socialnodemokratsko Kmetijsko delavsko zvezo, v ta prizidek socialnodemokratske stavbe, ki se podira, ki jo zapuščajo resnejši načelni ljudje, ki obeta ostati v kratkem osamelo bivališče bogatega Kristana in penzijo niranega Prepeluha.

Kogar Bog hoče kaznovati, ga udari z domisljivostjo —

Ženstvo in politika.

Le redke so v slovenskem narodu žene, ki bi vtisnile kulturi ali javnemu življenju izrazit pečat svoje osebnosti. In to v preteklosti ni bilo tako potrebno kot danes. Tiho in neopazeno so klesali tisoči slovenskih mater na dušah onih, ki so ustvarili našo državo in to je bilo velevažno delo, ki ni bilo nikdar dovolj cenjeno. V zadnjih desetletjih in predvsem v vojnem razdobju se pa temelji družbe neprestano presnavljajo. Tudi skladovitost v ženskem svetu se je razmajala, — nove dolžnosti nalaga družba ženstvu in ženstvo mora zato zahtevati temu primernih pravic.

Vedno bolj narašča število gospodarsko samostojnih žensk. Moderno kapitalistično gospodarstvo jih je potisnilo iz zatišja domače hiše v sredino gospodarskega trga, kjer se bije večni boj za kruh. Del ženstva je že zategadelj moral in mora stremeti za tem, da dobi oporo v zakonodaji; delavno ženstvo mora zahtevati, da ga zakon štiti pred izkoriščanjem. To doseže le tedaj, če ima vpliv na javno življenje, če je ženstvu mogoče, se aktivno udeleževati politike. V zadnjem času smo imeli tudi v Sloveniji nove večje gospodarske boje ženstva. Služkinje so postavile svoje zahteve, čipkarice si skušajo s pomočjo organizacije izboljšati gospodarsko stanje, tobačne delavke so že dolgo vrsto let organizirane; pa tudi uradnice in trgovske nastavljenke se skušajo zbrati v enotne skupine, da zamorejo z uspehom nastopiti s svojimi zahtevami. Gospodarska nujnost sili te ženske vrste v organizacijo in ista nujnost jih bo poglajala na politično polje,

LISTEK.

Spomini starega dekleta.

Francoski spisal René Bazin. Prevel F. P. Hrast.

(Dalje.)

»Koga iščete?«
»Vašo sosedo, gospa Merle.«
»Ta je umrla.«
»Kaj? — Uboga ženska! — Kaj pravite, umrla?«

»Kaj mislite, da mro samo dobri ljudje? ... Trkate lahko noč in dan, nihče Vas ne bo šlišal. Vse je odšlo ... Meni ni žal zanje ...«

Rekla je to trpko, z nekim sijajem nejevolje v očeh in s pritajeno željo, da me zbode. Toda njene razpokane ustnice so trepetale ne samo od sovražstva, ko je izpregovorila te besede, ampak od mraza, stiske, slabosti.

»Če bi radi vedeli, koga ste podpirali,« je rekla na to, »stopite k meni, povedala Vam bom.«

Kar sem slišala — in slutila sem to že davno — je bil življenjepis ženske, ki me je na ta način povabila k sebi. Sedla sem sredi podstrešne sobice poleg male železne peči, koje dim se je mešal z studnim vonjem namazanega usnja — Ok-

tavija Merle je šivala usnje za čevlje. Ure-zano usnje je ležalo na ozki mizici šivalnega stroja, ki ga je bila stavila med peč in okno. Naslonila se je s komolcem na stroj in, da bi me ne morala gledati, je gledala vun.

»Moj vid že zelo pojema,« je dejala. »Preveč sem že delala in če količkaj delam, me bole oči.«

Skozi okno se ni videlo drugega kot morje streh in kos neba: streha pri strehi, dimniki, cevi, žice in dim, ki se je veter poigraval z njim.

Nekaj časa je bila tiho, potem pa mi je pravila v kratkih stavkih, brez vidnega razburjenja, zroč vedno na strehe, žalostno povest svojega zakonskega življenja. Poročila se je bila z možem, ki je bil mlajši od nje, bolehen, oproščen vojaščine radi slabotne postave in ki ni videl v zakonu drugega kot sredstvo, da mu ne bo treba delati. »Bila sem močna,« je pravila Oktavija, »nisem se strasila dolga, verjela sem mu vse, kar mi je pravil v veljeh posledkih pri delu kot mehanik, o težkočah najti službo v kakem novem podjetju. In potem, takrat sem ga ljubila; bil je še otrok; videla sem, kako je slaboten, lahkomiseln in bala sem se, da ga ne izgubim. Včasih ste ga srečali na dvorišču Laurier-Bleu; on Vas pozna, pravil mi je. Drugače je jako dostojen človek in izgleda kakor gospod; nikdar se ni sva sporekla, dokler sem mogla plačevati izdatke; tudi pil ni. Ljubila sem ga, da,« Na

glasu, s katerim je to rekla, sem spoznala, da ga ljubi še zmerom. Uboga ženica se je ubijala, samo da je mogla rediti svojega moža. Kmalu je bil dovedel v hišo svojega brata, ki je bil skoz in skoz bolan, ki je umiral na jetiki in iskal tolažbe v pijaci. In prisiljena delati za dva možka in dvoje otrok, ki sta se rodila takoj v začetku zakona, je preživela Oktavija Merle skoro štiri leta, ne da bi zapustila ta stroj, na katerem je bilo nakopičeno sedaj zakasnelo delo, spala samo po dve uri na dan, trčila oči, roke, živce, dokler je bilo njeno srce celo. Tedaj se je zgodilo, kar se je moralo zgoditi in kar je ona morda slutila že naprej: v par mesecih je postala starka in njen mož jo je zapustil.

Skozi ozke sipe na oknu je zrla na mestne strehe, ki se vlečejo tako daleč, tako daleč, skrivajoč pod seboj gorje in žalost. Ona, tako trda, kadar je govorila o tovarni, o tovarših, o svaku, o otrocih, o svojem delu, je imela za nezvestega moža le besede odpuščanja, besede, ki jih je rabila z neko instinktivno previdnostjo, kakor orožje, ki bi lahko ranilo tudi njo samo. — »Vedno je bil tako lahkomiseln ... Če bi ga ne bil zapeljal oni drugi, bi jaz ne bila tako pri koncu kakor sem in bolna bolj kakor zdravniki mislijo.«

Prihajal je domov pozno v noč, včasih proti jutru. Vedno me je našel pri delu in sporekla sva se. Morda bi bila storila bolj, če bi bila molčala? Pa kako, če srce ni

drugega kot en sam krik?

»Vse, kar sem vzela v roke, se je obrnilo proti meni. Vidite, ta sosedka, ki ste jo Vi podpirali, se je smilila tudi meni, tudi meni. Ni bila poročena, bila je kot na svatbi in se vedno smejala. Govorili niso nikoli. Vendar, ko je dobila tretjega otroka, so mi dejale ženske od spodaj: »Ta ne bo živila dolgo« in šla sem jo obiskat. Saj mi ni bilo treba, kot stopiti čez vežo, in bila sem tam. Kakor hitro me je zapazila — roka je bila kot ta-le in postelja je stala v kotu — je rekla: »Vam ne bi bilo treba hoditi sem.« Mislila sem, da se je spomnila na razne žaljive besede, ki sem jih bila izpregovorila o njej. Vsa shujšana in drohna kot dete je ležala na cunjah. Imela je vročico. Pri sebi na postelji je imela svoje dete, ki mu je bila z robcem zakrila obraz. Pravila sem ji, kakor se pač govori v takih slučajih, o njenem zdravju, o vremenu, o zdravniku, o sosedah. Gledala me je, kakor da bi bila jaz smrt sama. Ni je bilo drugega kot oči, globoko upadle in na dnu se je zrcalil mal sijaj kot da jo je strah. Vede-la sem tedaj, da je njena ura blizu, da bodo otroci kmalu zapuščene sirote, videla sem to revščino in vprašala sem jo: »Kdo je oče tega malega tu?« Z zadnjo silo je hotela obrniti glavo na drugo stran in medtem ko sem ji pomagala, mi je odvrnila: »Ne morem ga imenovati pred Vami; pred Vami ne ...« Tri dni nato je umrla.

(Dalje.)

kjer jim bo dana možnost, da z zakoni utrdijo svoje pravice.

Večji, da, pretežni del ženstva pa ni gospodarsko samostojen in se, ko zahteva političnih pravic, ne more opirati na iste prepričevalne razloge, kot gospodarsko samostojne. Glavna in življenjska naloga pretežnega dela ženstva je materinstvo; ono je vsebina notranjega življenja žene, materinstvo ji daje ono milino značaja, ki dela dom lep in solnčen. Zato se oni, ki nasprotujejo mnenju, da mora tudi ženstvo aktivno sodelovati v javnem življenju, sklicujejo na materinstvo, češ, naloga matere je vzgoja in ne nastopanje v javnem življenju.

Toda ravno mati ima dolžnost in pravico, da se briga za javno življenje. Politika tvori zakone in ti zakoni urejajo lep del življenja državljanov. Zakoni bodo posegali tudi v življenje otrok, za katere mora skrbeti mati. Dolžnost matere je tedaj, da po svoji moči skrbi, da bodo zakoni taki, da bo nje deca našla v njih zaščito in ne ovir, ko stopi v življenje. Mar niso tisoči mater občutili težine postav med vojno, ko so jim trgli sinove iz rok? Njih krik je zamrl, ker niso imele pred leti vpliva na postavdajo, ker si niso znale priboriti pravice, da bi soddločevale o vojni in miru. Mar niso občutile matere še pred kratkim časom, da jim hočejo trgati otroške duše iz rok? Dobili smo načrt šolskega zakona, ki je odrekal staršem pravico, soddločevati pri vzgoji otrok v šolah. Nekdaj je država jemala dvajsetletne sinove, sedaj so hotele gotove stranke odvzeti materam vpliv na vzgojo šestletne dece. Tako kliče materinska dolžnost naše ženstvo na torišče javnega življenja.

Ženstvo bo sprva v politiki gotovo zavzemalo le podrejeno stališče in le dobro bo, če ne bo razumevalo pod »politiko« samo dnevne polemike, ki zamore nositi v sebi toliko zastrupljajočih snovi. V socialnem delu, pri javni dobrotelnosti, pri skrbi za delavke itd. pa ne bomo smeli pogrešati sodelovanja ženstva. In to bo za vse naše politično življenje običuten prirastek. Zato pa si mora ženstvo priboriti političnih pravic, predvsem volilno pravico!

Iz zasedenega ozemlja.

Krik naših jetnikov.

Naša vrla »Goriška Straža« prinaša 26. februarja sledeče odprto pismo merodajnim italijanskim krogom:

Trst, v zaporu 22. febr. 1920.

Mi nepodpisani ujetniki iz zasedenega ozemlja, sedaj v tržaskih zaporih, zahtevamo od vseh merodajnih krogov, naj nas nemudoma rešijo iz te grozne sužnosti, v kateri se nahajamo od 5 do 13 mesecev po nedolžnem, ne da bi prišli pred sodišče. V zaduhlih, smrdljivih, popolnoma temnih kazematah, polnih golazni, trpimo strašne muke.

Blíža se pomlad, zapričela se bodo najtežja poljska dela, kdo bo delal za preživljanje zanemarjenega naroda? In tu nas je tri tisoč! Naši ubogi stari očetje in žene bodo morali trpeti, tu se pa ne izpusti iz zaporov oseb, ki so že prestale svojo kazen. Vsak bi se nas moral usmiliti, tudi ako bi imel okamenelo srce, a nobena prošnja nič ne pomaga. Kar gospodje kr. karabinierji izrečejo, to je, le njim gre vera. Ako se pa izjavlja nedolžnim, sledi še večja zaščita od strani mož postav in se dotičnega še pretepe. Za vsak najmanjši pregrešek v zaporu se vsakega kaznuje z več meseci te strašne internacije.

Preprečite to suženstvo in spravite ljudi domov na spomladansko delo, kajti drugače bomo morali vsi od lakote umreti. Upamo, da ta naša prošnja ne bo brez vspeha. Rešite nas!

Vsi tržaski politični kaznjenci.

Društveno življenje.

Cela vrsta naših prosvetnih društev je začela v zadnjem času živahno delati. Tudi »Kmetška zveza« je začela z delom. Učitelstvo in župani so organizirani, a glavno težo vsega narodnega gibanja nosi kot vedno duhovščina, ki je materijelno kolkortoliko neodvisna.

Jadransko uprašanje.

LDU. Pariz, 3. marca. (DunKU) Listi poročajo iz Londona, da je po informacijah »Morning Post« Italija v reškem vprašanju predlagala Jugoslaviji, da odstopi Jugoslaviji del koridorja med Opatijo in Reko, da pa obdrži pod svojo suverenostjo mesto Reko. »Morning Post« meni, da bodo Jugoslovani težko sprejeli ta predlog.

LDU. Washington, 4. marca. (DunKU) »New York Times« pišejo v jadranskem vprašanju: Nihče ni mogel predvidevati, da bodo po vojni zavezniški nadaljevali postopanje, ki so ga prepovedali Nemčiji, Zedinjene države in zavezniški bi ropanje pokraj in naravnost odobravali, ako bi se strinjali s pretiranimi zahtevami Italije v jadranskem vprašanju. S tem svojim postopanjem bi kršili glavna načela mirovne pogodbe in bi uničili pogodbo o zvezi nara-

dov. — »Chicago Tribune« izjavlja, da Wilsonova nota predstavlja glas Amerike. Predsednik Wilson se bo rad strinjal z vsakim prostovoljnim dogovorom med obema državama.

Država SHS.

Povratak naših izseljencev.

LDU. Split, 3. marca. (DDU) S parnikom »Panonia« je došlo v Dubrovnik iz New Yorka 700 izseljencev.

Prihod ujetnikov iz Italije.

LDU. Split, 3. marca. (DDU) Kakor javljajo iz Dubrovnika, je italijanska vojna ladja pripeljala 2200 naših rojakov iz italijanskega ujetništva.

Komisija za kinematografske filme.

LDU. Split, 3. marca. (DDU) Oblasti v Splitu bodo sestavile posebno komisijo za nadziranje kinematografskih filmov.

Italija.

Italijanske spietke.

LDU Rim, 4. marca. (DunKU — Brezlično.) Odsek zbornice za zunanje stvari je sprejel dnevni red, kjer pozivlje vlado, naj prepreči zedinjenje Črne gore z Jugoslavijo, ako bi se Črna gora izrekla proti združitvi. Dnevni red nadalje obžaluje razdelitev Albanije, vsled česar bo ta dežela prišla pod tujo suverenost.

Italijanski parlament.

LDU. Split, 3. marca. (DDU) Po rimskih vesteh se pričakuje otvoritev italijanske zbornice 10. ali 18. marca.

Delavske gibanje v Italiji.

LDU Berlin, 4. marca. »Lokalanzeiger« javlja iz Rima: Turinski prefekt je odredil rekvizicijo petih predilnic, ki so jih zasedli delavci, in ukazal, da jih državni komisariji upravljajo na račun lastnikov. — Ekstremisti so v nasprotju s sklepom delavske zbornice, naj se zopet začne delati, včeraj izsilili zopetno zatvoritev mnogih tavnorn in ustavitve prometa cestne železnice. Anarhisti in socialisti so se spopadli, in treba je bilo pozvati precejšnje število vojakov, da so preprečili nemire.

Nemška Avstrija.

Revizija mirovne pogodbe z Avstrijo.

LDU Berlin, 4. marca. (DunKU) »Berliner Tageblatt« javlja iz Bazla: Iz Londona poročajo, da je odsek za zunanje zadeve angleške zbornice pod predsedstvom lorda Roberta Cecilja sklenil sprejeti dnevni red, ki zahteva, naj Anglija in zavezniški nemudoma revidirajo pogodbo z Avstrijo.

Francija.

Železničarska stavka na Francoskem.

LDU. Pariz, 4. marca. (DunKU-Agen- ce Havas) Železničarji so se brez posebnih dogodkov povrnila na delo. Promet se polagoma vzpostavlja.

Mažarska.

Narodna skupščina.

LDU Budimpešta, 4. marca. (DunKU — OKU) Narodna skupščina je imela danes dopoldne formalno sejo, v kateri je bil sprejet v tretjem čitanju zakonski načrt o izvolitvi Horthyja za državnega upravnika. Ker je vlada odstopila, je bilo predsedstvo pooblašeno določiti rok za sklicanje prihodnje seje po svojem preudarku.

Socialni demokrati in mažarska vlada.

LDU Dunaj, 4. marca. (DunKU) »Arbeiter-Zeitung« objavila proglas na Dunaju se nahajajočih zastopnikov mažarske socialno-demokratske stranke proti belemu terorju na Mažarskem. Proglas pravi med drugim: Dokler ne bo odpravljena brahialna sila terorističnih oddelkov in dokler se oborožena sila ne postavi pod nadzorstvo mednarodne kontrole, ostane Mažarska dežela anarhijske, brezpravnosti in strahu.

Turčija.

Mirovna pogodba s Turško.

LDU. London, 3. marca. (DKU. — Reuter.) Vrhovni svet je danes sklenil razpustiti turško brodogrje. Nadalje se je bavil s poročilom komisije, ki pod predsedstvom maršala Focha izgotavlja vojaške in na promet se nanašajoče turške mirovne pogodbe. Govori se, da bo konferenca danes prekinila svoje delo in da se ministrski predsednik Nitti povrne v Rim. — Ministri zunanjih stvari so v angleškem zunanjem uradu danes nadaljevali posvetovanje in so se bavili s končno določitvijo turške mirovne pogodbe ter z ostalimi še odprtimi vprašanji mirovne pogodbe z Madžarsko. — Turški delegati bodo nemara 22. t. mes. v Parizu sprejeli mirovno pogodbo s Turčijo.

Naročajte „Slovenca“!

Razna poročila.

Svetovni gospodarski položaj.

LDU. Berlin, 4. marca. (DKU.) Po brzjavki »Berliner Tageblatt« iz Basla poroča londonski dopisnik »Petit Parisien« o zadnji seji gospodarskega oddelka vrhovnega sveta, da je svet enodušno izjavil, da se more le skupni mednarodni akciji posrečiti, doseči znatno izboljšanje obstoječih razmer. Pomisliti je, da bi konkurenca zaveznikov na svetovnem trgu povzročila nadaljnje naraščanje cen. Posvetovali so se tudi o možnosti ustanovitve mednarodnega organa, ki bi nadzoroval skupne nakupe zaveznikov. Zedinjene države morajo nakupe v lastni državi kar najbolj zmanjšati. Lloyd George je ponovno opozarjal na velkanske zaloge, ki so v Rusiji na razpolago, in je zlasti predlagal, naj se žito nakupuje v Rusiji.

Spor med Kanado in Zedinjenimi državami.

LDU. Washington, 4. marca. (DunKU-Brezlično.) Vodja opozicije v kanadskem parlamentu Mackenzie je včeraj predlagal, naj se med Kanado in Zedinjenimi državami ustavi vsako trgovanje, dokler Zedinjene države ne sprejema kanadskega dolarja po onem tečaju, ki ga ima dolar Zedinjenih držav.

Ruski knez Nikolajevič v Rimu.

LDU. Split, 3. marca. (DDU) Italijanski listi poročajo, da je knez Nikolaj Nikolajevič, bivši vrhovni poveljnik ruske vojske došel v najstrožjem incognito v Rim.

Politične novice.

+ »Narodovi« uredniki in logika. V včerajšnjem uvodniku smo med drugim zapisali: »Volitve pa zahtevajo obširnih priprav, sestavo volilnih imenikov, z eno besedo ogromnega tehničnega dela, ki ga more z vso vestnostjo izvršiti državna uprava.« »Narodov« modrijan je iz tega stavka iztuhtal, da opravčujemo, zakaj naša vlada zavlačuje razne volitve. Niti na misel nam ne pride kaj takega. Vsak objektivni človek ve, da bo sedanja vlada prej izvršila volitve kot bi jih bila prejšnja liberalno-socialnodemokratska, ki sploh ni imela za to resne volje. Potem se »Narod« hitro nekoliko zlaže, da pravi »Slovenec«, »da predvsem treba sestaviti volilne imenike in po tehničnih pripravah bo sprejet volilni zakon, potlej bodo volitve.« Ko se je enkrat zlagal, pa seveda hitro izjavi: »Slovenčevci uredniki so res veliki državniki: oni bodo volilne imenike sestavili, še predno bodo vedeli, kakšen bo volilni zakon.« Takoj pa zapusti lažnjivca spomin, zato nadaljuje: »Sicer pa vsak dobro ve, da je prejšnja deželna vlada za občinske volitve izvedla vse tehnične priprave tako, da bi bilo po proglasitvi volilnega reda mogoče v najkrajših dneh razporediti imenike in izvršiti volitve.« Volilni imeniki bi bili torej tudi dovršeni že pred proglasitvijo volilnega reda, samo razporedili bi jih šele po volitvah. Živela logika!

+ Zopet en dokaz. »Slovenski Narod« je prinesel pod tem naslovom članek, v katerem prinaša »zopet« en dokaz o klerikalni korupciji. Najprej moramo pripomniti, da je izraz »zopet« popolnoma odvisen, če morda »Slovenski Narod« ne misli na »žlahtno« vlado dr. Žerjave. Glasilo JDS napada gospodarstvo v demobilizacijski komisiji za časa vlade dr. Brejca in pravi: »Kriv cele nerednosti in nepoštenosti je prvi predsednik gospodarske komisije g. inž. Remec, za njim pa inž. Ruech, bivši faktotum gospodarske komisije.« Mi smo proti vsaki korupciji in hvaležni bomo »Narodu« če dokaže, da so pristajali VLS ravnali nepošteno. Dosedaj še ni prinesel dokazov, ampak samo sumničenja. Na ta bodo odgovorili prizadeti sami.

+ Odobranje posebne sorte. »Slovenski Narod« je zapekla včerajšnja naša notica, kjer smo v obrambo proti lažnjivim napadom »Domovine« citirali, kaj je pisal »Slov. Narod« o »klerikalnih Jugoslovanih« 1. 1914. Pravi, da se hvalimo, kako so oni »1. 1914 odobrvali revolucionarne članke klerikalnega dijaškega glasila »Zore.« Da bo javnost vedela, kako so liberalci odobrvali naše jugoslovansko mišljenje, smo prisiljeni v obrambo, povedati, da je napisal »Sl. Narod« dne 14. julija 1914 v 156. številki: »Pri nas protiaustrijsko iredentovsko gibanje? Morda pri tistih ljudeh, ki so imeli tajna zborovanja v »Ljudskem domu« in v »Zori« psovali našo državo in ji grozili z revolucijo — drugod pa ne!« Na izzivanja ne bomo molčali!

+ Razkol v socialni demokraciji. Že dolgo je bilo opaziti, da se mlajša socialistična inteligenca in večji del pristavov JSDS obrača tembolj na levo, čimbolj so oficialni voditelji stranke delali kompromisno politiko. Sedaj se je enotnost socialne demokracije, ki je bila že prej le zunanja, tudi formalno razklala. Slovenci imamo že šesto stranko, komunistično. — »Naprej« poroča: »Znani ing. Gustinčič, ki je bil med vojno plačan od sovrstnika ruskega carja, od črnogorskega despota Nikite krvavega spomina, je bil prvi, ki je

začel zanašati nered med naše vrste, tako, da ga je stranka, v katero se je bil vpisal, morala izključiti. Toda pridobil si je bil zaveznikov, zlasti vladnega komisarja dr. Lemeža in sedanjega tajnika železničarske organizacije Josipa Petriča.« Voditelji nove stranke so dr. Lemež, prof. Birsa iz Kočevja in urednik Goloub, ki včeraj v pismu na uredništvo »Naprej« odlaga mesto glavnega urednika. Nova frakcija misli izdajati lastno glasilo. Oficialna JSDS nazonanja, da je razpustila krajevno politično organizacijo v Ljubljani, ker so se v odbor vrinili mnogi komunistični elementi. Osnovati misli novo. Val načelnega, brezobzirnega komunizma je dosegel torej tudi že našo zemljo.

+ Vedno lepše. O pristranosti, s katero so nameravali vladati »demokratije«, naj služi sledeči dogodek. Okrajni šolski svet za ljubljansko okolico je na podlagi neke denunciacije predlagal vladi, naj se premestita iz šole na Viču nadučitelj Štrukelj in katehet, češ, da sta vsvarila v šoli neznosne razmere. Zaslišan ni bil nobeden ter so ju mislili kar po turško justificarati. Pri okrajnem šolskem svetu za ljubljansko okolico so namreč mislili, da se je dr. Žerjav intabuliral na svoj predsedniški stolec, raz katerega bi bil ta predlog tudi gotovo izvršil, da ga ni veter odnesel. Pri vsej stvari pa se je šlo za to-le: Štrukelj je predsednik »Slomskove zveze«, ki je našim kulturnobojnežem posebno trn v peti in so računali, da s tem krščansko učiteljsko organizacijo uničijo ali pa vsaj zdatno oslabijo.

+ Wilson in rimska »Epoca«. Rimska »Epoca« piše z ozirom na Wilsonovo stališče v jadranskem vprašanju med drugim: »Nahajamo se v položaju mladostne, kateremu se zabranjuje, da si ustvari pravico. Ako se ne sporazumemo z Jugoslavijo, nam ne bo preostalo drugega kot sprejeti odločitev Anglije, Francije in Amerike. V svoji vztrajnosti se predsednik Wilson ne zaveda, da se bori za sporazum med dvema deželema, katerih ena ve, da ne more ničesar izgubiti. Mi hočemo pošteno postopati z Jugoslavijo, toda mogoče je, da se bomo morali s pepelom na čelu postaviti pred Trumbića in Pašića, ker nas je Wilson obdolžil, da si hočemo nasilno prilastiti ozemlje tujeja naroda, kar ni pravično in pravilno.«

+ Občinske volitve v Brnu. Dne 29. februarja so se vršile v Brnu občinske volitve, katerih se je udeležilo izmed 127.863 vpisanih volilcev 115.993 volilcev. Od teh je bilo 35.297 nemških in 78.993 čeških glasov. Volitev se ni udeležilo 14% čeških in 3% nemških volilcev. Najmočnejša skupina so češki socialni demokrati (23.484 glasov, 19 mandatov), potem narodni demokrati (20.039 glasov, 16 mandatov), češki narodni socialisti (16.772 glasov, 13 mest), nemški krščanski socialisti (15.914 glasov, 13 mest), nemški socialni demokrati 13.365 glasov, 10 mandatov, češka ljudska stranka 9500 glasov in 8 mest. Volitev se je udeležilo 9 čeških, 3 nemške in dve židovski stranki. Največ glasov so izgubili nemški socialni demokrati (4187), silno je pa narasla moč nemških krščanskih socialcev (za 5874 glasov). Čehi imajo v mestnem svetu 61 glasov, Nemci 27, židje dva. Bajka o starem nemškem Brnu je izginila za vedno s sveta.

+ Jugoslovani na češkem časnikiškem kongresu. 1. t. m. je odpotovalo iz Ljubljane in Zagreba 49 jugoslovanskih časnikiškarjev na češki časnikiški kongres v Prago, kamor so dospeli 3. t. m. Čehi so jim priredili slovesen in priskrben sprejem. Vojni ministri Klofač se jim je pripeljal do Bencsova nasproti. Na praškem kolodvoru so se zbrali k sprejemu ministri Stanek, Habrman in Houdek, poslanik Hribar, praški župan dr. Baxa, zastopniki upravnih in kulturnih korporacij itd. Župan je v svojem pozdravnem govoru naglašal, da so Jugoslovani najbližji ne le češkemu srcem, ampak tudi češkemu interesom. V imenu češkoslovaške narodne skupščine je pozdravil podpredsednik D'ula, v imenu vlade Stanek. V imenu Jugoslovancev je odgovoril Milan Marjanovič. Jugoslovanski časnikiškarji so se nastanili v hotelu »Zlata Husa«.

Dnevne novice.

— Pomožna akcija ameriških Jugoslovancev (United States Relief Shipment). Ladja »Pannonia«, Cunard-erte, je dospela z zaboji v Trst šele 28. februarja t. l. Izkrčevanje zabojev se je pričelo dne 1. t. m. in bo trajalo nekaj dni, zakaj zabojev je 3422. V Ljubljano jih bosta pripeljala dva tovorna vlaka tekom enega tedna. Ko bo cela pošiljatev v Ljubljani v skladišču »Balkan«, bomo takoj poslali obvestilo posameznim prejemnikom. Ko smo bili vsi trije zastopniki zgoraj omenjene »Pomožne akcije« celi pretekli teden v Trstu, zaposleni z izkrčevanjem, so neki »prizadeti« v enem tukajšnjih dnevnikov dne 29. februarja prosili od nas pojasnila, »kaj do spe pošiljatev«. In v istem dnevniku je dne

3. t. m. — v naši nenavzočnosti in brez naše vednosti — na dotično vprašanje odgovoril neki g. Štrukel. Vrnivši se iz Trsta smo bili opozorjeni na te dve novice in izjavljamo: 1. G. Štrukel ni imel in nima s to našo pošiljavo najmanjšega stika; 2. g. Štrukel ni dobil niti od Pomožne akcije v Ameriki niti od nas treh zastopnikov nikdar najmanjše pravice, vtičati se v to pošiljatev; 3. pošiljatev, katero spremljamo mi trije spodaj podpisani zastopniki, je edina pomožna akcija ameriških Jugoslovancev iz za zadnjih šestih mesecev, ki nima nikakršnega trgovskega namena ali značaja. — Končno z veseljem javljamo, da je jugoslovanska vlada v Beogradu ugodila naši prošnji za oprostitev carine in tovarnine. — V Ljubljani, dne 4. marca 1920. — James Debevec, J. M. Jakiš, Rudolf Perdan.

— **Darovi iz Amerike.** V nedeljski številki priobčimo imena onih, ki so jim rojaki poslali z zadnje pošiljavo darove. Opozorjamo vse, naj ne hodijo po nepotrebnem v Ljubljano, ker bodo posebej še obveščeni, kdaj in kam naj pridejo po darove. Umevno je, da zabojer pri veliki množini ni mogoče takoj razposlati, ker se jih mora po prihodu iz Trsta v Ljubljano urediti in odposlati na posamezne železniške postaje.

— **Gg. poverjenike »Bogoljubove«**, ki bi jim utegnili ostati kaj prvega zvezka letošnjega »Bogoljuba«, prosijo listova uprava, da te preostale številke prilično vrnejo. Na ta način se bo dalje časa še lahko postrezalo na novo se prilaščujočim naročnikom. Škoda je namreč za vsak sešitek, ki bi kje obležal neprebran.

— **Drugi natis »Priloge tatul«** je pošel. Posamezni izvodi se še dobe v knjigarni, na večja naročila pa je treba počakati, dokler ne bo izvršen tretji natis (20 do 30.000). Medtem pa se nova naročila vedno sprejemajo. Knjižica gre izpod rok, a bi šla še bolj, ko bi se za nje razpečevanje zavzeli tako povsod, kakor so se marsikdo, kjer so poskrbeli, da jo dobi v roke vsaka ali skoro vsaka družina. Naročili so je po večjih krajih po dvesto, tristo ali celo petsto izvodov. Nekateri kraji pa, kjer so ljudje pouka jako potrebni, so se odzvali le malo ali nič. Knjižica na bralca, ki je količikaj še dostopen za resnico, ugodno učinkuje. Treba jo je torej izrabiti, da se z njo preženejo lazi, ki so okužile vso javnost. Marsikdo, ki je imel že nekoliko zmedene pojme, jo odloži z veseljem, da so se mu pojmi razbistrili. Naj bistri glave še dalje!

— **Zborovalna in koalicijska svoboda.** LDU Ljubljana, 4. marca. V namen, da vzpostavi red in uveljavi zakon, opozarja vlada na določbe zakona o zborovalni svobodi. Po tem zakonu se kaznuje z zaporom od enega tedna do šestih mesecev vsakdo, ki namenoma omogoča sam ali v družbi volilne shode, pod druzveni zakon ali pod zakon o shodih spadajoča zborovanja o javnih zadevah s tem, da prepreči upravičenim osebam dostop k zborovanju ali da neopravičeno na shod pridre ali odvira od zborovanja navzočnega ali za vodstvo in red poklicane osebe, če se s silo upira odredbam, ki imajo namen, da se vzdrži red. — Ako se kdo vedoma neupravičeno vdeleži takega zborovanja, akoravno je to namenjeno le volilcem ali točno označeni skupini volilcev ali društvnim članom ali javljenim gostom ter se kljub opominu za vodstvo in red poklicanih oseb ne odstrani, tega kaznuje okrajno politično ali policijsko oblastvo z globo od 10 do 4000 K. — Istotako se opozarja javnost na zakon o koalicijskih. Po tem zakonu so popolnoma neveljavni dogovori delodajalcev v namenu, da se s prenehanjem obrata ali odpustov delavcev le-tim zniža mezd ali pa naložijo sploh manj ugodni delavni pogoji. Neveljavni so tudi dogovori delojemalcev, ki hočejo s skupnim prenehanjem dela izsiliti od delodajalcev višjo mezd ali sploh bolj ugodne delovne pogoje. Kdor bi delodajalcem ali delojemalcem s silo ali s strahovanjem zabranil ali skušal zabraniti, da dajejo dela, oziroma da gredo na delo, tega kaznuje sodišče z zaporom od osmih dni do treh mesecev. — Poverjenstvo za notranje zadeve je naročilo vsem političnim oblastim, da postopajo v zmislu navedenih predpisov. Občinstvo se o tem ponovno obvešča, da se izogne neujumnim posledicam, da vzdržuje javni red in mir in da tako pomaga pri delu za vzpostavitev normalnih razmer.

— **Tržiš.** V dveh predavanjih je v Našem Domu g. učitelj V i d e r povedal mnogo doživljajev iz laškega ujenstva. Predavanja so bila izborna obiskana. Prihodnji ponedeljek je zopet predavanje ob 8. uri. — V nedeljo je shod krščanskega socialnega delavstva. Ustanovi se delavska zveza. — Umrli je 3. marca g. Marija Primožič, soproga mizarskega mojstra in podjetnika pogrebov g. Avgusta. Pokojna je bila članica ženske Marijine družbe in ženskega odseka društva sv. Jožefa. Rodbini naše sožalje!

— **Orožne vaje.** Doslej so bili po pozitivnih razglasih klicani na orožne vaje vsi prizadeti roistnih letnikov 1881 do 1894.

Tem pozivom so se večinoma odzvali in so po dosluženi orožni vaji tudi prejeli tozadevna potrdila. Ni pa izključeno, osobito pri letnikih 1881 do 1885, ki so bili predčasno odpušteni, da eden ali drugi ni prejel potrdila o dosluženi orožni vaji. Važno in v njegovem interesu je, da ima vsakdo, ki je doslužil orožno vajo, tudi tozadevno potrdilo. Če je le kdo, ki nima takega potrdila, naj ga zaprosi pri onem vojaškem poveljstvu, kjer je bil odpuščen. Dotični namreč, ki se svoječasnemu pozivu na orožne vaje niso odzvali, bodo nad vse občutno kaznovani. Naloga vsakega državljanca je, da izpolnjuje svoje državljanske dolžnosti. Ena prvih teh dolžnosti je vojaška. Vemo, da mladenčev in omalovaževalcev vojaških dolžnosti ni mnogo. Tolažijo se, da oblasti ne vedo za nje. Kako prazna pa je taka tolažba, se bodo morali, če se takoj ne spreobrnejo, prav v kratkem prepričati. Kakor že povedano, bodo dotični prav občutno kaznovani. Ne samo, da bodo morali odslužiti celo predpisano dobo, bo se jih tudi v voj. službi pridržalo še nadaljni primeren čas. Vrhutega pa so se s svojo malomarnostjo tudi sami obsodili, da bodo morali takoj po izpustu iz vojaške službe prestat zaporno kazen 30 (trideset) dni pri domačih občinah na svoje lastne stroške.

— **Vlom v Trbovljah.** V noči na 4. t. m. je bilo vlomljeno v neko trgovino v Trbovljah. Vlomilci so odnesli večjo množino manufakturnega blaga.

Ljubljanske novice.

lj Iz gledališke pisarne. P. n. občinstvo blagovoli vzeti na znanje, da se operni repertoar sledeče izpremeni: v petek, 5. t. m. se uprizoni mesto »Faust« za abonement C predstava »Mignon« za isti abonement. — Vstopnice, ki so bile kupljene za predstavo »Faust«, veljajo za predstavo »Mignon«. Na željo se denar pri dnevnih blagajni tudi vrne.

lj **Umrli so v Ljubljani:** Marija Karneval, hišnica, 64 let. — Ivan Selan, mesni delavec, 61 let. — Jernej Klemenc, hlapec, 17 let. — Jakob Kotnik, berač, 55 let. — Marjeta Zagar, občinska uboga, 54 let. — Marija Herle, posestnikova vdova, 55 let. — Josipina Panger, posestnikova žena, 33 let. — Mihael Boljka, posestnik, 42 let. — Marija Zaletel, posestnikova žena, 40 let. — Ana Terdan, pleskarjeva vdova, 70 let. — Ljudmila Zupančič, rejenska, 2 leti. — Josip Rabič, delavec, 1 leto. — Terezija Sever, dninarica, 46 let. — Peter Božič, sin gledališkega uslužbenca, 2 meseca. — Marija Kunšič, poljska dninarica, 44 let. — Stefka Ferlič, gojenka trg. šole, 16 let. — Ivan Suhadobnik, mestni ubogi, 73 let. — Marija Keček, žena poštnega poduradnika, 60 let. — Josip Bončar, ljubljanski meščan, 81 let. — Ivan Škof, mizarski pomočnik, 73 let. — Josipina Zdešar, mestna uboga, 68 let. — Anton Zorman, zasebnik, 75 let. — Elizabeta Zornič, mestna uboga, 87 let.

lj **Zamenjavanje tisočkronskih bankovcev** pri blagajni finančne delegacije gre silno počasi naprej. Vzrok je v prvi vrsti ta, ker zamenjava tisočkronskih bankovcev premo gospodov, kateri so do mozga izmučeni. Nekaj nad 2 milijona tisočkronskih bankovcev s falzificiranimi kolki so že gospodje zaplenili; v kuverte jih zlože in napišejo na nje imena strank, katerim se je zaplenil denar. Ne ve se še, če se bodo prizadete stranke odškodovale, ker je ogromna večina nedolžna; če niso bančni uradniki razločevali falzificiranih kolkov od pravih, kako naj jih razloči priprosti človek! Zamenjali so dozdaj pri blagajni finančne delegacije 80 do 90 milijonov tisočkronskih bankovcev, ker silni cela dežela v Ljubljano zamenjati tisočkronske bankovce, ker davčni uradi na deželi delajo tako, da svetujejo ljudem, naj v Ljubljani tisočkronske bankovce zamenjajo, kar seveda ni prav, toda umljivo, ker so izdani za zamenjavo nad vse strogi predpisi. Zadnje dni prihajajo ljudje iz zasedenega ozemlja zamenjavati tisočkronske bankovce, kateri so skoraj brez izjeme kolkovani s falzificiranimi italijanskimi kolki. V blagajni finančne delegacije se v dijo vedno žalostni prizori: nekemu revnemu kmetiču iz Metlike so morali zapleniti vseh šest tisočakov, katere je prinesel zamenjati, nekemu možu iz Cerknice so pa zaplenili 164 tisočakov s falzificiranimi kolki. Ljubljanskim bankam je bilo zaplenjenih bankovcev nad pol milijona kron. Ljudje pravijo, da bodo stranke, katerim so se zaplenili bankovci s falzificiranimi kolki, dobili denar izplačan s 25 odst. odtegljajem; seveda se o tem uradno še ni ničesar izjavilo.

lj **Mestna zastavljalnica** naznanja p. n. občinstvu, da se vrši 11. t. m. redna dražba v mesecu juliju 1919 zastavljenih dragocenosti in efektov od 3. do 6. ure popoldne v uradnih prostorih.

lj **Smolo je imel** detektiv kolodvorske policijske ekspoziture g. Kek, ker je izvedel, da je nekje skrit oves. In poizvedoval je in dognal, da je to tisti oves: 5 vreč ga je bilo, katerega sta ukradla v vojašnici v Trnovem dva vojaka, katera sta ga prodala posestniku Frančišku Osredkariu v

Mengšu. Oves se je zaplenil in se je o zadnji poročalo državnemu pravdnistvu.

lj **Radi pohajanja** je izgnala kolodvorska policijska ekspozitura Avgustina Josipa iz Poszena.

lj **Več manufakturnega blaga** so zaplenili detektiv kolodvorske policijske ekspoziture Ivanu Šebeniku, ker je veržil z njim.

lj **Zakaj se na železnica ne dobiva** toliko blaga, kolikor se ga izroči. Detektiv kolodvorske policijske ekspoziture so aretirali pekovskega pomočnika Ladislava Canjkaria, ker mu je dal neki spremljevalec pošiljatev moke 8 kg blaga, katerega je imel dolžnost stražiti. Takih slučajev se dogaja veliko, zato se mora gledati na poštenost oseb, katerim se poveri nadzorstvo nad poslanim blagom.

lj **Tatvina na Vodnikovem trgu.** Gospe Breinfalk je bila ukradena na Vodnikovem trgu knjižica »Samopomoči«, v kateri je imela 300 kron denarja.

lj **Zopet prijet pobežli kaznjenc.** Državna varnostna straža je aretirala kaznjenca Zmagoslava Siveca, kateri je ušel od dela. Sivca so zopet izročili v zapore novega Zabajeka.

Narodno gledališče.

Opera.

5. marca, petek: »Mignon«, Abon. C.
6. marca, sobota: »Netopir«, izven ab.
7. marca, nedelja: »Faust«, izven ab.
Gostovanje g. Nikole Zeca, prvega basista državne opere na Dunaju.
8. marca, ponedeljek: »Faust«, izv. ab.
Gostovanje g. Nikole Zeca, prvega basista državne opere na Dunaju.
9. marca, torek: Zaprto.

Drama.

5. marca, petek: »Vrag«, Abon. D.
6. marca, sobota: »Kristalni grad«, delavska predstava; izven abon.
7. marca, nedelja pop.: »Na dnue«, izven abon.; zvečer »Beneški trgovec«, izven abonementa.
8. marca, ponedeljek: »Beneški trgovec«, abon. C.
9. marca, torek: Zaprto.

Najnovejša poročila.

NARODNO PREDSTAVNIŠTVO.

Belgrad, 4. marca. Na včerajšnji seji narodnega predstavništva je bilo navzočih 147 poslancev, in sicer 67 radikalcev, 24 članov Narodnega kluba, 17 članov Jugoslovanskega kluba, 5 nacionalcev, 5 neodvisnih demokratov, 4 Črnogorci, 3 Bunjevci, 1 Slovak, 2 socialisti, 14 izven strankinih klubov stojičih poslancev in 5 demokratov. Razen teh je bilo navzočih 7 poslancev, ki so bili vpoklicani kot namestniki za umrle poslance, ki pa vsled nedelavnosti demokratov v verifikacijskem odboru še niso verificirani, torej ne vpisani. Kakor se čuje, pride jutri še šest poslancev vladnih strank v Belgrad. Tudi Jugoslovanski klub je s prihodom dr. Deželiča polnoštevilno zbran.

VOLIVNI RED.

Belgrad, 4. marca. V vladi se vrši zadnja redakcija volivnega reda, ki bo jutri končana. Ako bo volivni red pravočasno dotiskan, pride prihodnji torek na dnevni red v narodnem predstavništvu.

IZSTOP IZ DEMOKRATSKE ZAJEDNICE.

Belgrad, 4. marca. Poslanec dr. Pošćić iz Istre je izstopil iz demokratske zajednice, ker mu klub ni dovolil sodelovati v parlamentu, čeravno zunanje politični položaj odločno to zahteva. Dr. Pošćić se je s tem pokazal pravega moža, ker mu je domovina več nego ponesrečena taktika demokratske zajednice.

ZA SLOVENIJO NAMENJENO ŽITO ZAPLENIL DEMOKRATSKI VOJNI MINISTER.

Belgrad, 4. marca. Izvedelo se je, da je vojni minister v prejšnji demokratsko-socialistični vladi, general Hadžić na željo generala Smiljanica dal zapleniti žito, nakupljeno v Volvodini za Slovenijo. Posl. Gostinčar je v tej zadevi interveniral včeraj pri vojnem ministru, ki je izjavil, da bo zadevo preiskal. Posl. Sušnik je posredoval pri ministru za prehrano, ki se je izjavil, da je poslal vojnemu ministru v tej zadevi odločno pismo ter da bo danes z njim še osebno govoril.

PRIBIČEVIĆ SE JEZI.

Belgrad, 4. marca. Kakor se čuje, se je Pribičević danes razljutil nad demokratskimi poslanci, ki so se v zbornici obnašali včeraj kakor v kakšni beznici, češ, da so stranko blamirali in vso osramotili.

»SLAHITA«.

Belgrad, 4. marca. V Ljubljani jih narodnega predstavništva se govori o tej-le zabavni dogodbi: Neki poslanec

je dejal demokratskemu poslanecu Angeloviću, da ta ne bo pri volitvah več izvoljen. Angelović pa je dejal, da ga bo Pribičević takoj za svojim imenom uvrstil v kandidatno listo. »Da, ko bi Pribičević ne imel še dveh bratov,« mu odgovori tovariš. »Potem pa v Dalmaciji,« pravi Angelović. »Da,« mu odgovori tovariš, »ko bi tudi tam ne bilo gveh bratov Grisogonov.«

ODMEV Z DEMOKRATSKEGA SHODA.

Belgrad, 4. marca. »Samouprava« obzala, da se je demokratskega shoda v ljubljanskem »Unionu« udeležil tudi dr. Tavčar. Med drugim pravi: »Ono, kar so demokrati storili v deželi, bi bilo dovolj, da raztrezni tudi priprostejše ljudi in kaj šele takega dr. Tavčarja.«

Prosveta.

pr Bratec in sestrice, zimska pravljica v petih slikah; spisal Tiede. To igrico, ki je pripravila otrokom že parkrat obilo veselja, bomo ponovili v nedeljo popoldne ob 3. uri. Mladina naj poseti to predstavo; k večernim predstavam ne odrasla mladina ne bo imela vstopa.

pr Gostovanje g. Nikole Zeca, prvega basista državne opere na Dunaju. V nedeljo dne 7. marca in ponedeljek, 8. marca nastopi v operi »Faust« kot Mefisto občeznani basist g. Zec. Gosp. Zec je absolvirал konzervatorij na Dunaju z odličnim uspehom. Vsled njegovih izvanrednih pevskih zmoglosti mu je bil ponuden takojšnji angažment na ljudski operi (Volksoperntheater) na Dunaju. Nastopal je v vseh znamenitejših basovskih vlogah z velikim uspehom. Glasbenim večakom se je posrečilo pridobiti g. Zeca v Prago, od koder so ga leta 1914 poklicali na bivšo dvorno opero na Dunaj kot prvega basista. — Različna gostovanja v Berlinu, Drazdanih in Monakovem so gosp. Nikolo Zeca povzdignili tako, da je g. Zec danes najboljši Wagnerski basist Evrope. — Gospod Zec je sin upokojenega poštnega ravatelja iz zavedne hrvatske rodbine, vnet Jugoslovane ter je doma kakor tudi v tujini vedno visoko nosil prapor svoje domovine. — Veseli nas, da bomo imeli priliko ga pozdraviti in slišati v eni njegovih najboljših vlog prvič na našem odru, ter upamo, da ga bo občinstvo ob njegovem nastopu najpriskrenejše sprejelo.

pr »Beneški trgovec.« O tej predstavi v dramskem gledališču smo prejeli daljšo kritiko, ki smo jo radi pomanjkanja prostora morali odložiti za eno prihodnjih števil.

Izpred porote.

Ukradena kobila pred poroto. Anton Kastrin z Vrhnike je pred poroto. Obtožba mu očita: Tihotapec in veržnik je; pošteno delo mu ne diši. Od nas je iztihotapil konje našim nasprotnikom Italijanom in nato donasal iz zasednega ozemlja različne blago k nam in ga za drag denar prodajal naprej. Iztihotapljenih konj si pa ni pridobil poštenim potom, marveč jih je kradel in spravjal čez demarkacijsko črto. V noči na 18. avgusta 1919 je ukradel Francetu Tršarju na Vrhniki kobilo iz hleva in jo odgnal v Logatec, tam jo je djal hlev pri Jerneju Mačku, kjer so jo o tatvini obveščeni italijanski karabinjerji našli, zaplenili in oddali Tršarju nazaj, obdolženca pa zaprli in nato odgnali v Trst. Obdolženec se je zagovarjal, da on ni kobile ukradel, marveč da jo je dobil od nekega neznanca z naročilom, naj jo proda. Ker ni bilo dokaza, da je on sam tat, se je moralo njegovemu zagovoru verjeti, vsled česar je bil on le radi udeležbe pri tatvini krivim spoznan in je kazen 4 mesece ječe presedel v Trstu.

Ta kazen pa je bila v inozemstvu in mu to nič ne šteje. Naš zakon predpisuje, da se mora obtoženec ne glede na rečeno sodbo tu pred sodiščem obsoditi, da se mu pa od inozemskega sodišča prisojena kazen uračuna v kazen. Kobila je cenjena na 10.000 kron.

Senatu je predsedoval nadsvetnik Verdernjak, votanta sta bila nadsvetnik Einspieler in svetnik Rekar, zapisnikar dr. Krivic; obtožbo je zastopal drž. pravdnik dr. Modic, obtoženega Kastvina je zagovarjal dr. Josip Sajovic. Kastvin je nastopal zelo odločno in samozavestno. Priča Tršan z Vrhnike je med drugim izpovedal, da je Kastvin »kontrobandar« na Vrhniki. Porotniki so zanikali s 4 da in z 3 ne vprašanje o tatvini, potrdili pa vprašanje o soudeležbi tatvine, vsled česar je senat obsodil Kastvina v šest mesecev ječe.

Nepoboljšljiva tatnica. Neža Vilhar iz Malega Otoka je bila leta 1918 radi prestopka tatvine v Postojni s 24 urami in 1 tednom zopora kaznovana in je kazen predeležila. Te kazni pa, kakor navaja obtožba, Vilharjeve nista nič poboljšali; v drugi polovici leta 1918 je napravila potem več tatvin in je bila pravomočno obtožena, toda razprava se proti njej ni mogla vršiti, ker je bivala v zasedenem ozemlju. Dne 21. novembra 1919 je prišla obdolženka v

Ljubljano, kjer je prišla slučajno skupaj z Alojzijo Miler, s katero sta se poznali iz otroških let, ker sta hodila skupaj v Posojstvo v šolo. Milerjevo je obiskala v stanovanju, ko se je pa ta za trenutek odpravila, je ukradla Alojziji Milerjevi gotovino v znesku 20.000 K in je denar v družbi fantov zapravljala v Ljubljani, na Brezovici, Zaplani in na Vrhniki; v Mizendolu v bližini demarkacijske črte so jo orožniki prijeli. Nalagala jih je, da se piše Lojza Prohazka, doma iz Štajerske, in da gre k sestri v Trst. Pri njej so našli še 450 kron. Ana Petkovšek, pri kateri je Neža prenočevala, je našla med obdolženkinimi cunjami znesek 3536 kron in nekaj parov čevljev, katere je kupila na Vrhniki za 1000 kron. Anton Steiner, ki je po tatvini z Vilharjevo popival, je prinesel končno še 100 kron, češ, da je Vilharjeva izročila 3000—4000 kron Vinkotu Zabukovcu z narčilom, da kupi za njo tobak in da je Zabukovec izročil od tega zneska njemu 1000 kron za nakup tobaka, z ostankom pa odšel preko demarkacijske črte.

Neža Vilhar pripoznava, da je kriva; ker govori tiho, jo pouči g. prvostanik, nadsvetnik Vedernjak: »Takrat, ko sta s fanti popivali za ukradeni denar, ste pa imeli debel glas; le glasno govorite, da Vas bodo gg. porotniki slišali.« Vilharjeva pove, da so se njeni stariši izselili v Ameriko, ko je bila štiri leta stara, vzgojila jo je stara mati; ko je ta umrla, je šla služiti doma in na Reki je služila. »Nesila sem od tam (iz zasedenega ozemlja) štof, od tu

pa tobak tja.« Iz spisov, ki so se prebirali pri razpravi, posnemamo, da pravijo Neži Vilharjevi laški karabinijeri Liza in da jo smatrajo za kraljico tihotapke. Vilharjevo iščejo zaradi velike tatvine v Slavlinji tudi italijanski karabinijeri; njena občina pravi o njej, da je zelo nevarna tatica in vlačuga; štirikrat je bila že kaznovana. Po govoru državnega pravdnika dr. Modica in zagovornika Vilharjeve dr. Sviglja so porotniki potrdili na nje postavljeno vprašanje s pristavkom, da znaša škoda nad 4000 K. Ko je prečital prvostanik porotnikov pravdorek porotnikov, je vzkliknil predsednik senata nadsvetnik Vedernjak: »Čisto prav!« Porotni senat je obsodil Vilharjevo v poldrugo leto težke ječe.

Z obsodbo Vilharjeve se je porota zaključila.

Gospodarstvo.

g Cepilni tečaj za vinogradnike. V torek, dne 30. marca 1920 se vrši pri državni trdnici v Bršljinu pri Novemestu cepilni tečaj za vinogradnike, da se priuče v suhem cepljenju, vlaganju, kalenju in šolanju ameriških cepilnih trt. Začetek ob 8. uri zjutraj. Kdor se želi tečaja udeležiti, zgleda naj se vsaj do 25. marca 1920 pri državnem vinarskem nadzorništvu v Novemestu. Zlasti se priporoča, da se tega zelo važnega pouka vdeležijo kmečki mladeniči. Ostro nabrušene cepilne nože prinesejo naj seboj.

Aprovizacija.

a Splošna gospodarska zadruga za Slo-
venijo v Ljubljani. V soboto, dne 6. marca 1920, se prične nova razdelitev živil. V pošten pride v prvi vrsti: mast, olje, kis, sol, ješpren, riž, kava, cikorijska, čaj, suho meso, sveče, užgalice, milo ter, dokler traja zaloga, fige, rožiči in ječmenovi otrobi. Delilo se bode po sledečem redu: v soboto, 6. marca, št. 1—150, v ponedeljek, 8. marca, št. 151—300, v torek, 9. marca, št. 301—450, v sredo, 10. marca, št. 451—603, v četrtek, 11. marca, št. 604—802 in 900—950, v petek, 12. marca, št. 951—1100, v soboto, 13. marca, št. 1101—1250, v ponedeljek, 15. marca, od št. 1251 do konca in zamudniki. Cene so razvidne v prodajalni. Stranke se prosijo, da se natanko držijo predpisane reda.

a Cene telečjega in prašičjega mesa. Odbor za določevanje cen za mesto Ljubljano je v seji dne 1. marca 1920 sklenil povišati cene telečjemu in prašičjemu mesu za 2 K, tako da stane sedaj: telečje meso I. vrste K 20, telečje meso II. vrste K 19; prašičje meso I. vrste K 30, prašičje meso II. vrste K 28. Cene slanice ostanejo neizpremenjene. Odbor za določevanje cen je ugotovil te cene po vsestranskem predurku na podlagi uradnih podatkov. Ker se je pa izkazalo, da s samo določitvijo maksimalnih cen za nadrobno prodajo ni mogoče preprečiti vednega draženja, je odbor sklenil, da ne sme nihče kupovati živih telet po višji ceni kot po K 15 in za-

klanih ne dražje kot K 17. Po izjavi zastopnikov mesarske zadruge same je namreč eden glavnih vzrokov trajnemu višanju cen ta, ker si mesarji pri splošnem pomanjkanju živine v medsebojni konkurenci draže teleta s tem, da jih preplačujejo, samo da si osigurajo blago. S tem, da se je določila nakupna cena živih in zaklanih telet, je preprečen vsak konkurenčni boj. Da bi vsled tega izostalo meso na trgu, se ni bati, ker živinorejec gotovo ne bo zadrževal telet, ko bo uvidel, da pri enotnih nakupnih cenah ni mogoče doseči višjega izkupička. Prestopki se bodo kaznovali z zaporom do enega meseca in z zapadom blaga, če se ponavljajo, pa tudi z izgubo pravice do obrta.

Poizvedba. Izgubila se je 3. t. m. med 4. in 5. uro popoldne na potu Moste—Devica Marija v Polju ženska ročna torbica s sledečo vsebino: 500 kron gotovine, zapestna zlata ura, mala denarnica za drobšč z nekoliko srebrnih dinarjev, 1 pismo, 2 robca. Pošten najditelj se prosi, da imenovano vrne proti primerni odkodnini na naslov: Sofija Krasojevič, Devica Marija v Polju št. 30.

Izgubil je 25. februarja na sejmu v Bu-
čki na Dolenjskem Gregorčič Franc, posestnik na Gomili, pošta Mirna na Dolenjskem, denarnico, v kateri je imel čez 8000 kron denarja. Pošten najditelj naj jo odda lastniku proti dobri nagradi.

Sprejmeta se v takojšnjo delo dva izurjena čevljarstva pomočnika

proti dobri plači. Prebrana in stanovanje po dogovoru. Ponudbe sprejme Franc — r. stanice, čevljarški mojster, Bisrica 37 pri Tržiču. 847 (3)

Iščemo milnarskega pomočnika, zdravega, neoznejenega, za navadno kmečko m. etev. Prednost imajo vajeni žagarskega dela. Mesto stalno in dobro. Plača po dogovoru in cela oskrba. Cenjene ponudbe na naslov: Braća pl. Dolanjski pri Sv. Jani (Jastrebarsko).

Služba organista in cerkvenika

je razpisana v Hrnjah. Nastop o sv. Juriju. Prejemki obstojajo v žitni in denarni biri, štoli in v precejšnjem zemljišču. — Prošnje je nastopiti na župn. urad.

Krepko in zdravo DEKLICO

14—16 let staro, poštenih staršev, sprejme takoj v službo ugodna družina v Ljubljani. Služba bi bila: varstvo štiri letnega otroka in pomoč kuharici. — Ponudbe po dopisnici na upravništvo „Slovenca“ pod št. 665.

Išče se knjigovodkinja,

vešča slovensčine, nemščine ter stroje-pisa. Ponudbe pod št. 878 na upravo „Slovenca“.

Iščem pridno prodajalko,

ki se tudi razume v knjigovodstvo. Hrana in stanovanje v hiši, plača po dogovoru. Ponudbe s izpričevani naj se pošljejo na trdnico M. Berdajs, trgovina z mešanim blagom in semenom, Maribor.

Tajnika

z večletno prakso v večjih pisarnah državnih uradov, odvetniških ali notarskih pisarn sprejme takoj v službo družba Impex v Ljubljani.

Kupim dobro ohranjeno lokomobilo

od 30 HP naprej. novejšega sistema. Ponudbe pod Lokomobila 835 na upravništvo Slovenca.

Sirite „Slovenca“!

Kuharica k večjemu gospodinjstvu na

deželi se takoj sprejme. Ponudbe pod „kuharica 531“ na upravo.

Iščem pošteno žensko k' zna kuhati

in zanesljivo in opravljati vse hišne posle, v pomoč Slovenki. Plača 120 kron. Potni stroški se povrnejo. Vera Kasumović, soproga zdravnika, Šoprična, Hrvatsko.

V zalgi Zadrugne centrale v Ljub-

ljani se nahaja še približno vagon pakiranega

pralnega praška Carrara

in večja množina

pralnega praška Wäschermädel

v kartonih s 50 zavrtki po 25 kg. večje število raznovrstnih transportnih in skladiščnih sodov, 100 komadov konjskih jasl iz litega železa, 7 kompletov spalnih sob z dvema posteljnima, 400 pocinjenih ročkov po 33 litrov za transport masti in medu i. sl., ena nova ledenica in točjalnica za pivo, 6 popolnoma rabnih peresnic in razna kuhinjska posoda, porcelan ter druga drobnarija. Poizvedbe od 9 do 10 ure v Zadrugi centrali, tu, Miklošičeva cesta št. 8 i nadstropje.

Zahvala.

Za mnoge izraze sožalja ob smrti ljubljene naše

Štefke

izrekamo vsem znancem, prijateljem in sorodnikom najsrčnejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo g. ravnatelju Gogala, učiteljskemu zboru in gojenkam trgovske šole za častno spremstvo ter č. g. katehetu Škrbecu za prekrasni nagrobnik govor.

Zaljujoči Globočnik-Ferličevl.

Zahvala.

Za izraženo sožalje povodom smrti moje iskreno ljubljene nepozabne soproge, gospe

Leopoldine Golia

za poklonjeno cvetje ter častno spremstvo na nje zadnji poti izrekam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najpričnejšo zahvalo.

Dr. Vladimir Golia

deželno-sodni svetnik

Staro, dobro k laro kupim. Ponudbe

na upravo tega lista pod „kitara“.

Tračnice (šine), stroje vsake vrste in

stare železo kupim. Ponudbe pod „šine“ na Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana.

Cigaretni papir

sledeče vrste: Golub, Club, Abadie, in Samum priporoča na debelo „URANUS-PAPIRNICA“, Ljubljana, Mestni trg 11. 418

Iščemo

uradnika

kot predstojnika delavskega urada, ki je več v računanju in kalkulaciji delavskih mezd in ima izkušnje v tej stroki.

Dalje sprejmemo

skladiščnika

z večletno prakso v železniški stroki. Ponudbe na poštni predal 31. Ljubljana.

GARJE

srbečico, hraste, lišaje, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perilo. 1 lonček za eno osebo po pošti 7 K poštne prosto. — Prodaja in razpošilja lekarna Trakčev v Ljubljani, zraven rotovža. 1631

Bratovskoskladnični zdravnik

za premogovnik Rajhenburg Trboveljske premogokopne družbe se išče. Nastop službe 15. majnika 1920. Plača po dogovoru. Cenjene ponudbe na Bratovsko skladišnico Trbovlje.

Na prodaj so cevi za drenažo

približno 150.000 komadov v premeru od 5 cm do 20 cm. Ta množina je na razpolago na skladišču podjetja in se odda v poljubni količini. Opozarjamo pa, da se izdelovanju v prihodnje težkoče javljajo, toraj naj dotičniki, ki nameravajo te cevi nabaviti, takoj naročijo, ker je mogoče, da se iste v bodoče sploh ne bodo mogle več izdelovati.

Uprava Mestnih opekarn v Radgoni.

Z jugoslovan. obrtovališča

se radi namestitve večjega stroja po zelo nizki ceni proda

29 P. S motor za vrtilni tok, 190

voltov, 960 obratov, 50 period

s sidro brusilnim obročem (Schleifringanker) in pripravo za dviganje krtačice, bakrenim ovijem, le malo časa v obratu. Ponudbe prosimo ekspresno ali brzojavno na Elektro-Motoren Ges. m. b. H., Graz, Sackstrasse 22, 1. nadstr. blizu Kriegsschloßbergsteig-a. Telef. 497. Brzojavni naslov: Elektrosmutny, Graz.

Stanovanje na Dunaju „Gersthof“

3 sobe, kopeli, pritlikline, menjam za podobno v Ljubljani. Ponudbe pod „Dunaj“ v eksped. listu.

Tvrška FON,

Stari trg št. 6.

prodaja po najnižji ceni

riž, pomaranče,

limone itd. itd.

Hlude (krlje)

deske in trame iz mehkega in trdega lesa kupi po

najvišji ceni vsako množino

družba IMPEX v Ljubljani, Krekov trg 10.

Miši podgane

stenice, ščurki.

Garje

srbečico, hraste, lišaje, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perilo. 1 lonček za eno osebo po pošti 7 K poštne prosto. — Prodaja in razpošilja lekarna Trakčev v Ljubljani, zraven rotovža. 1631

Bratovskoskladnični zdravnik

za premogovnik Rajhenburg Trboveljske premogokopne družbe se išče. Nastop službe 15. majnika 1920. Plača po dogovoru. Cenjene ponudbe na Bratovsko skladišnico Trbovlje.

Na prodaj so cevi za drenažo

približno 150.000 komadov v premeru od 5 cm do 20 cm. Ta množina je na razpolago na skladišču podjetja in se odda v poljubni količini. Opozarjamo pa, da se izdelovanju v prihodnje težkoče javljajo, toraj naj dotičniki, ki nameravajo te cevi nabaviti, takoj naročijo, ker je mogoče, da se iste v bodoče sploh ne bodo mogle več izdelovati.

Uprava Mestnih opekarn v Radgoni.

Z jugoslovan. obrtovališča

se radi namestitve večjega stroja po zelo nizki ceni proda

29 P. S motor za vrtilni tok, 190

voltov, 960 obratov, 50 period

s sidro brusilnim obročem (Schleifringanker) in pripravo za dviganje krtačice, bakrenim ovijem, le malo časa v obratu. Ponudbe prosimo ekspresno ali brzojavno na Elektro-Motoren Ges. m. b. H., Graz, Sackstrasse 22, 1. nadstr. blizu Kriegsschloßbergsteig-a. Telef. 497. Brzojavni naslov: Elektrosmutny, Graz.

Na prodaj so cevi za drenažo

približno 150.000 komadov v premeru od 5 cm do 20 cm. Ta množina je na razpolago na skladišču podjetja in se odda v poljubni količini. Opozarjamo pa, da se izdelovanju v prihodnje težkoče javljajo, toraj naj dotičniki, ki nameravajo te cevi nabaviti, takoj naročijo, ker je mogoče, da se iste v bodoče sploh ne bodo mogle več izdelovati.

Uprava Mestnih opekarn v Radgoni.

Z jugoslovan. obrtovališča

se radi namestitve večjega stroja po zelo nizki ceni proda

29 P. S motor za vrtilni tok, 190

voltov, 960 obratov, 50 period

s sidro brusilnim obročem (Schleifringanker) in pripravo za dviganje krtačice, bakrenim ovijem, le malo časa v obratu. Ponudbe prosimo ekspresno ali brzojavno na Elektro-Motoren Ges. m. b. H., Graz, Sackstrasse 22, 1. nadstr. blizu Kriegsschloßbergsteig-a. Telef. 497. Brzojavni naslov: Elektrosmutny, Graz.

Na prodaj so cevi za drenažo

približno 150.000 komadov v premeru od 5 cm do 20 cm. Ta množina je na razpolago na skladišču podjetja in se odda v poljubni količini. Opozarjamo pa, da se izdelovanju v prihodnje težkoče javljajo, toraj naj dotičniki, ki nameravajo te cevi nabaviti, takoj naročijo, ker je mogoče, da se iste v bodoče sploh ne bodo mogle več izdelovati.

Uprava Mestnih opekarn v Radgoni.

Z jugoslovan. obrtovališča

se radi namestitve večjega stroja po zelo nizki ceni proda

29 P. S motor za vrtilni tok, 190

voltov, 960 obratov, 50 period

s sidro brusilnim obročem (Schleifringanker) in pripravo za dviganje krtačice, bakrenim ovijem, le malo časa v obratu. Ponudbe prosimo ekspresno ali brzojavno na Elektro-Motoren Ges. m. b. H., Graz, Sackstrasse 22, 1. nadstr. blizu Kriegsschloßbergsteig-a. Telef. 497. Brzojavni naslov: Elektrosmutny, Graz.